

Robert Karasek¹

Mod "conductive" produktion: bredere roller for psykologer og sociologer²

Forfatteren introducerer et nyt arbejdsbegreb for markedsøkonomier: "Conductive Work"³, som i langt højere grad end den klassiske vareproduktion åbner mulighed for design af sunde, aktive og udviklende job. "Conductive Work" stiller nye krav til økonomisk tænkning og øget anvendelse af psykologisk og sociologisk viden i arbejdsorganisationen.

Udfordringer i de nuværende ændringer i arbejdskravene

Artiklen diskuterer, hvilke nye arbejdslevsrelevante kompetencer, der skal til for at møde den udfordring, der består i at udvikle et sundt arbejdsmiljø i den moderne globale økonomi. De ændringer af arbejdsaktiviteter, der finder sted i organisationen på det globale plan, har drastiske konsekvenser for den arbejdslevsrelevante sundhedspraksis, der hidtil hovedsageligt har bestået i analyser af sundhedsfaktorer og design af psykosocialt sunde job.

Det er et væsentligt karakteristisk ved den gruppe, som denne artikel henvender sig til, nemlig forskere og praktikere inden for det psykosociale arbejdsmiljøområde,

at de har et andet målsæt et sæt af brede humanistiske mål – end det, der gælder for de vidt diskuterede profitmål i økonomiske termer. Den markedsbaserede model (neoklassisk økonomi), som er styrende for udviklingen i vores globale økonomi, er beregnet på opfyldelsen af meget specifikke private profitmål, men er blevet den centrale basis for næsten al social-politisk diskussion. Men professionsudøvere inden for folkesundhed og mange sociale videnskaber har bredere mål, som ud over interessen i konventionel produktionseffektivitet inddrager et veludviklet advokatur for menneskelig trivsel og udviklingsmuligheder – i arbejdslivet såvel som i andre livssfærer. Dette målsæt er afgørende, da det kan føre til nye perspektiver i kombinationen af øko-